

Els reis d'occident

Els immigrants procedents d'Àfrica que resideixen a Madrid han sol·licitat, a qui correspongui, que el rei Baltasar que figura a les cavalcades de la diada de Reis sigui un negre autèntic, en compte d'un blanc amb la cara emmascarada. Cal reconèixer la raó que els assisteix, perquè entre els absurds d'aquesta vida amb mecanisme de repetició hi ha el vici d'imitar, fent esforços de flaqueja, l'autenticitat que tenim a l'abast de la mà. Aquella que es pot collir sense necessitat d'ajupir-se.

La notícia m'ha portat a la memòria uns temps històrics del cinema americà, als començaments del sonor, en el quals un blanc pintat de negre, Al Johnson, feia de cantant de jazz. Ve a

tomb de remarcar que en aquella època hi havia molts negres veritables que cantaven de manera satisfactòria una música que s'havien inventat, precisament, ells. Devia ésser un contrasentit, penso, motivat per escrúpols racistes, perquè ja

abans, el cinema mut ens havia familiaritzat amb l'actuació de personatges que figuraven negres, interpretats per blancs amb la cara pintada. I tothom sap que, als EE.UU., de negres no els en faltaven pas.

És allò que he dit d'imitar la realitat tot falsejant-la, una caiguda que a vegades es fa evident en el teatre. L'Enric Borràs, un dels actors catalans de més anomenada, tingué una llarga vida: morí als noranta-quatre anys i va poder actuar fins a una edat francament provecta. Passada la setantena, quan havia d'interpretar papers d'homes que tot just eren a frec dels seixanta anys, es maquillava de vell, amb unes espectaculars arrugues pin-

tades al front.

Si hem d'ésser sincers, tots fem una mica de comèdia: assumim papers que no ens pertoqueu, robem cambra als legítims protagonistes i ens lliurem a un joc de disfresses morals que no és gens recomanable. En les cavalcades, el rei negre sol ésser un blanc pintat. El rei blanc no és rar que sigui un moré emblanquinat i el rei ros (a vegades amb la pell tirant a fosca) es distingeix per porta un perruca escandalosament rossenca.

Es prega als negres genuïns que es facin càrrec d'uns certs costums tribals propis dels blancs amb denominació més o menys d'origen.

Pere Calders